

Saksframlegg

Opprettelse av Søgne barne- og ungdomsråd (SBUR)

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet	18.06.2013
33/13	Tjenesteutvalget	19.06.2013
63/13	Kommunestyret	20.06.2013

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Søgne Barne- og ungdomsråd (SBUR) opprettes fra oktober 2013.
2. Tjenesteutvalget og Kommunestyret vedtar de vedlagte retningslinjene for SBUR.
3. Kommunestyret velger én (1) politisk representant i følge retningslinjene.

Bakgrunn for saken:

I dag er det ungdommens kommunestyre i Søgne kommune. Tilbakemeldinger fra ungdom, politikere og administrasjonen er at denne løsningen ikke fungerer tilfredsstillende med hensyn til innsyn, deltakelse og medbestemmelse. Slik ungdommens kommunestyre er organisert i dag er det vanskelig for barn og ungdom å bli hørt av politikerne, og dermed får de ingen medbestemmelse i saker som angår dem. Medvirkning og tiltak som ikke fungerer kan føre til at barn og unge mister interessen og ikke ønsker å engasjere seg i samfunnet. Dermed risikerer man å oppnå det motsatte av det som var meningen – engasjerte og aktive barn og ungdom. Søgne kommune har også forpliktelser i forhold til barn og unges mulighet til å medvirke og opplæring i de demokratiske prosessene:

- FN sin barnekonvensjon, i denne sammenheng artikkel: 12, 13 og 14:
  - Alle barn har rett til å si sin mening i alt som angår dem –og barnets meninger skal tillegges vekt.
  - Barnet har rett til ytringsfrihet, til å søke, motta og spre informasjon og ideer av alle slag, med alle uttrykk.
  - Barnet har rett til tankefrihet, samvittighetsfrihet og religionsfrihet.
- I plan og bygningsloven § 5-1. Medvirkning
  - Enhver som fremmer planforslag, skal legge til rette for medvirkning. Kommunen skal påse at dette er oppfylt i planprosesser som utføres av andre offentlige organer eller private. Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte.
- Lærerplan i elevrådsarbeid

Opplæringen i faget elevrådsarbeid omfatter alle elever. I Kunnskapsløftet er det eget fag, det minste faget i fag- og tidsfordelingen med til sammen 71 timer på ungdomstrinnet. Norge er ett av svært få land som har et eget fag med demokratiforståelse og medvirkning som formål.

Saksutredning:

Et barne- og ungdomsråd (BUR) er et råd som representerer barn og unge sine interesser i sin kommune, uavhengig av interesser knyttet til partipolitikk og organisasjonstilhørighet. BUR skal være et organ for å fremme barn og unge sine saker overfor politikerne og beslutningstakere.

Søgne barne- og ungdomsråd (SBUR) skal være et lokalt hørings- og innflytelsesorgan, på linje med f.eks. eldreråd og råd for funksjonshemmede. Det er et interesseorgan som skal fremme en konkret gruppes synspunkter overfor lokalpolitikere. SBUR skal jobbe for at Søgne kommune blir et bedre sted for unge å leve, og det skal fremme barn og unges interesser.

Tiltaksplan/Opptrapping:

Høst 2013: valg og opplæring. Opplæringen av SBUR-medlemmene kan inneholde «bli-kjent-leker», opplæring i kommunestrukturen, saksbehandling, møteledelse, tale- og debatteknikk, rolleforståelse og demokratiprosesser. Det er en fordel å trekke inn folk utenfra i opplæringen (kommune-administrasjonen, politikere)

Vår 2014: SBUR har fått en del opplæring høsten 2013, og er nå på våren 2014 klare for å få prøve ut alt de har lært. Søgne barne- og ungdomsråd trer i kraft.

Det kommer etter hvert til å bli noen opptrappinger i SBUR. Prosjektet må evalueres hvert år, slik at SBUR hele tiden forbedres.

Målet med SBUR i Søgne kommune:

Hovedmålet er å gi barn og unge i Søgne kommune en mulighet for å påvirke sin egen hverdag, og samtidig gi dem opplæring i hvordan de kan være med å delta i demokratiet både nå som ung og seinere i livet.

Et annet viktig mål er å bidra til økt samfunnsengasjement og medvirkning blant unge i kommunal planlegging og i lokalpolitikken, samt å bidra til å gi barn og unges interesser større innflytelse i plansaker og beslutninger som berører barn og unges oppvekstkår.

SBUR skal gi barn og unge et talerør og muligheten til å påvirke sin egen hverdag og sitt nærmiljø. Derfor er et slikt råd en god måte å oppnå målet om at barn og unge skal bli tatt på alvor, og gi dem innflytelse over politiske beslutninger som angår dem. 16-åringene er ekspertene på å være 16 år. De har ofte andre perspektiver og holdninger enn voksne. Det er viktig at de unges meninger uttrykkes av unge selv og på ungdoms vis. Det å ta SBUR på alvor skal ikke bare være en plikt for politikerne, men gi helt nye ideer, innspill og forslag til den lokale politiske debatten. Ungdom skal ikke leke politikere og simulere det politiske systemet, de skal delta i politikken. Det er de voksne politikerne som skal ta de endelige og viktigste avgjørelsene, men SBUR skal være en kunnskapsbase og ressurs for politikerne.

Forutsetninger for at SBUR skal fungere/ kritiske suksessfaktorer:

SBUR kan ha en lik struktur som andre råd og utvalg, men skal ikke være et eldreråd for ungdom. Med andre ord trenger det ikke være identisk med råd for voksne, ha en så låst struktur, eller virke som andre eksisterende utvalg. SBUR må tilpasses barn og unge. Dersom SBUR blir presset inn i en mal som ikke passer for dem, vil det ta bort gnisten og motivasjonen for arbeidet. Saksbehandling trenger ikke å være SBUR sin eneste oppgave. Den største motivasjonen er ofte å gjøre noe for andre barn og unge. Det å få ideer til arrangementer og prosjekter, for så å sette dem ut i livet, gjør arbeidet morsomt og engasjerende.

Følgende momenter er viktige for å få et velfungerende SBUR:

- Opplæring av elevene som blir medlemmer av SBUR.
- Faste møtepunkter med politikerne.
- God kontakt med kommunale saksbehandlere. SBUR bør komme inn på et tidligst mulig tidspunkt i saksbehandlingen. Saksbehandleren bør komme inn i rådet og informere om saker som angår barn og unge.
- SBUR bør kunne uttale seg skriftlig til politiske saker som angår barn og unge (innstilling i saken, avsnitt i saken, eller eget notat til politikerne.)
- Koordinator/sekretær for SBUR bør ha en fast stillingsstørrelse, god kontakt med barn og unge samt politikerne og kommunale saksbehandlere.
- SBUR arrangerer en ”demokratidag” hvor bredden av barn og unge møter politikerne. Dagen skal være en spennende arena hvor man lærer av hverandre, og kan utforme felles mål.
- SBUR trenger mange små suksesser.

-
-

Rådmannens merknader:

1 Retningslinjer for Søgne barne- og ungdomsråd (SBUR)

Retningslinjer for Søgne Barne- og Ungdomsråd (SBUR)

§ 1. Formål og verdigrunnlag.

Søgne barne- og ungdomsråd (SBUR) har følgende formål og verdigrunnlag:

- At barn og unge er eksperter på å være barn og unge.
- At barn og unge skal oppleve seg som medborgere, med ansvar for eget liv og innflytelse på saker i nærmiljø eller kommunen som er av betydning for dem.
- At barn og unge skal få en positiv identitet og tilhørighet til Søgne, basert på erfaringen om at det nytter å delta i lokalsamfunnet.
- At lokaldemokratiet skal utvikles som et resultat av at barn og unge vokser opp med en kultur for aktiv deltakelse i lokalsamfunnet.
- At voksne skal erfare at barn og unge er kompetente.
- At barn og unge skal bli sett på som en ressurs.
- At barn og unge skal bli sett og hørt gjennom deltakelse og medvirkning.

§ 2. Oppgaver

- SBUR skal uttale seg om saker som er viktige for barn og unge, og som er til behandling i aktuelle politiske utvalg.
- SBUR kan også selv ta initiativ til saker i tillegg til de saker som er til behandling i aktuelle politiske utvalg.
- SBUR fordeler egne bevilgede midler til tiltak for barn og unge.
- Leder for tjenesteutvalget, plan- og miljøutvalget eller ordfører kan innkalle representanter fra SBUR til møter i tjenesteutvalget, plan- og miljøutvalget eller kommunestyre, og de kan gis talerett ved behov. Leder av SBUR kan be ordfører eller leder av tjenesteutvalget og plan- og miljøutvalget om å få møte med talerett i kommunestyret, tjenesteutvalget eller plan- og miljøutvalget.

§ 3. Sammensetning og valg

3.1 Funksjonstid og alder

Valgperioden følger skoleåret med skifte ca 1.oktober. Medlemmene av SBUR skal være under 25 år. Et medlem av SBUR kan gjenvelges for inntil to år.

3.2 Sammensetning

SBUR skal ha følgende sammensetning:

- Ën person fra de enkelte elevrådene ved ungdomskolene i Søgne, samt en person som velges fritt fra hver av ungdomskolene.
- Ën person fra hver av grunnskolenes mellomtrinn i Søgne.
- To fra elevrådet ved Søgne videregående skole.
- Ën person fra OpenMind.

Man bør tilstrebe tilnærmet lik kjønnsfordeling ved valg. Samtlige velges med ett personlig varamedlem. SBUR har til sammen 10 medlemmer med 10 varamedlemmer.

Ën politisk representant valgt fra kommunestyret for hele valgperioden. Denne har talerett.

3.3 Valg til SBUR

SBUR sine medlemmer fra skolenes elevråd bør fortrinnsvis være elevrådenes leder og nestleder, der disse deltar som hhv. fast representant og vararepresentant. Imidlertid kan elevrådet avgjøre om det er hensiktsmessig å velge andre.

Elevrådene ved den enkelte skole organiserer og gjennomfører valg av samtlige representanter til SBUR.

Representanten fra kommunestyret velges av kommunestyret.

Valg gjennomføres innen 15. september, slik at BU blir operativt fra senest ca. 15.oktober samme år. SBUR konstituerer seg selv med leder og nestleder.

3.4 Arbeidsutvalg (AU)

Det velges et AU bestående av leder, nestleder og ett medlem. Dette AU opptreter utad på vegne av SBUR mellom utvalgsmøtene.

§ 4. Organisering av SBUR

Det legges opp til en møtehyppighet på ca. ett møte pr. måned etter fastsatt møteplan. Møtehyppigheten er på linje med eksisterende politiske utvalg. Møteplanen vurderes i forhold til de andre politiske utvalg for best mulig flyt. Møtene i SBUR er åpne og sakspapirer skal være offentlige.

4.2 Koordinator/sekretær

Rådmannen sørger for nødvendig fast koordinator/sekretær for SBUR.

4.3 Møteinnkalling og forberedelser

Leder skal i samarbeid med SBUR sin sekretær/koordinator sette opp saksliste og innkalle til møte minst én uke før møtet avholdes. Saker som skal til behandling, må sendes leder av SBUR senest to uker før fastsatt møtedato.

Leder i SBUR får tilsendt alle sakskart for kommunestyret, tjenesteutvalget og plan- og miljøutvalget. Innkalling sendes fortrinnsvis på SMS og/eller e-post.

Varamedlemmer kan delta på møter selv om de ikke er innkalt. De har da talerett.

Forfall må meldes til SBUR sin sekretær/koordinator i god tid, slik at varamedlem kan innkalles.

Sakene forberedes av administrasjonen på vanlig måte.

4.4 Gjennomføring av møtene

Møtene ledes av leder for SBUR. Ved behov avholdes forberedende møte i AU.

I møtene deltar SBUR sin sekretær/koordinator og SBUR sine faste medlemmer. Andre representanter fra administrasjonen som møter ved behov er for eksempel saksbehandlere, rådmannen/ kommunalsjefer eller andre. Ordfører eller andre representanter for politiske utvalg deltar i SBUR sine møter ved behov for å informere om saker som er/skal til politisk behandling i politiske utvalg.

Vedtakene blir fattet med alminnelig flertall. SBUR er vedtaksfør når minst seks (6) av medlemmene er tilstede. Sakene som blir behandlet skal protokollføres. Vedtakene fra hvert møte skal skrives under av tre medlemmer av rådet.

§ 5 Opplæring og økonomi

Ved konstituering av nytt SBUR gjennomføres det opplæring som skal gi medlemmene nødvendig kunnskap om for eksempel overordnede planer, politiske system, rolle forståelse, og demokrati prosesser, mv.

SBUR disponerer midler i hht. bevilgning fra Kommunestyret.

Det settes av et beløp til møtegodtgjøring, 50 kr per møte. SBUR skal selv ta stilling til hvordan møtegodtgjøringen tildeles.

§ 6 Endring av vedtekter

Vedtektene tas opp til vurdering hvert fjerde år, samtidig med at det foretas en evaluering av arbeidet. Vedtektene kan kun endres av Kommunestyret, etter forutgående drøfting i SBUR.